

JOURNALISTISEN TYÖN SIIRTYMÄT 2014- 2016

SELVITYS

24.4.2017

tytti.oras@journalistiliitto.fi

TYÖEHTOJEN MÄÄRÄYTYMINEN

Yleissitova TES

Valtakunnallinen, työnantajat ja työntekijät edustavasti järjestäytyneet

Työehtosopimuksen alalla myös järjestäytymättömien työnantajien noudatettava

+ yrityskohtaiset ehdot, työsopimus

Normaalisitova TES

Sitoo vain järjestäytyntä työnantajaa

+ yrityskohtaiset ehdot, työsopimus

Vuokratyössä noudatetaan yrityskohtaista työehtosopimusta, mikäli vuokraajayrityksessä on tes.

Jos alalla ei ole yleissitovaa työehtosopimusta eikä työnantaja ole järjestäytynyt, vain lainsäädäntö asettaa minimin.

TYÖN MUUTOS 1/2

MÄÄRÄT JA TRENDIT

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ ALALLA ON KASVANUT 2012-2016 NOIN SADAN HENKILÖN VUOSIVAUHDILLA.

Lehdistö

Lehdistön työntekijämäärä vähentynyt tasaisesti 150-200 htv/v. 2008-2015 (lähde: SJL:n tilastot).

2017 jäsentilastoissa 3.600 työntekijää, Medialiiton vastaava henkilöstöluku 3.900.

Alenema sanomalehdissä n. 5,6%/v., aikakauslehdissä free-valtaisesta työvoimarakenteesta johtuen ei vastaavaa muutosta (lähde: Medialiiton tilastot).

Freelancerien käyttö lehdissä ei kuitenkaan ole kokonaisuudessaan merkittävästi muuttunut (lähde: luottamusmieskysely 2016).

Freelancerien määrä ei ole liiton tilastoissa juurikaan kasvanut.

Radio ja tv

Suuret radiot ja tv edelleen yrityskohtaisten työehtosopimusten piirissä.

Toisaalta yksityistä radiotoimintaa on harjoitettu ennenkin työehtosopimusten ulkopuolella.

Tuotantoyhtiöiden työehtosopimukseen on viime vuosina liittynyt yhä useampi työnantaja. Työehtosopimusten piirissä olevan työn määrä ei kuitenkaan merkittävästi kasvanut. Työsuhteet projekteja, muutosten yhteydessä myös vähennetty henkilöstöä.

Ylellä työsuhteiden määrä vähentynyt noin 100 hlöä/vuosi 2015-2017. (lähde: SJL:n jäsentilastot)

TYÖN MUUTOS 2/2

SIIRTYMÄT JA TYÖEHDOT

Lehdistö

Lehdistön työehtosopimuksen yleissitovuus
> alalla laajalti samat työehdot.

Freetyö lehdistössä yritystoimintaa >
työehtosopimus ei mahdollinen.

Uusia viestinnän työmahdollisuuksia
syntynyt esim. yrityksiin ja
markkinointipuolelle > ei SJJ:n
työehtosopimusta, noudatetaan muun
alan työehtoja – jatkuvaa rajankäyntiä
esim. sisältömarkkinoinnin tehtäviin.

Radio ja tv

Siirtymä projektikohtaisiin työsopimukseen
tuotannoissa > työ pirstaloituu ja teetettävä
htv vähentyy sitä kautta.

Työnantaja ei sovelle työehtosopimusta, ellei
tarvitse (yleensä) työaikamääräyksiin
liittyviä joustoja, jotka edellyttävät
työehtosopimusta.

Ylen tilanne muuttua paljon > Yle kuitenkin
suuri tilaaja jatkossakin, edellyttääkö
yhteistyökumppaneiltaan työehtosopimusta?

Lisääntyykö pienyrittäjyys vrt. lehdistön
freet?

ITUT – IRTISANOTTUJEN TOIMITTAJIEN UUDET TYÖT

COMETin tutkimus 2015-2017 (lukumäärät suuntaa antavia)

32,5% irtisanotuista tai työnsä menettäneistä journalisteista työllistyy selkeästi alan töihin

17,5% työllistyy muulle alalle

30% tekee keikkaa, pätkää, silppua, opiskelee, eläköityy

20% jää työttömäksi

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Journalistinen ja ohjelmatyö on vähentynyt, taustalla toiminnan tehostaminen ja talous.

Vain jonkin verran työtä on toistaiseksi siirtynyt SJJ:n sopimusten piiristä muiden työehtosopimusten piiriin sekä työehtosopimusten ulkopuolelle. Paine työehtojen heikentämiseen on kuitenkin jatkuvaa ja työehtojärjestelmää murennetaan aktiivisesti työnantajapuolella.

- Lehdissä työehtosopimuksen soveltamisala ei laajene, työnantajaliitto vastustaa kaikkia muutoksia
- Ylen tuotantojen muutosten vaikutukset vielä auki

Työn tekemisen ehdot ja työsuhteiden laatu heikentyvät helposti ketjuuntuneessa alihankintaan ja projekteihin perustuvassa työskentelytavassa.

- Ongelmana sekä työehtosopimusten kattavuus että työehtojen taso erityisesti määräaikaisissa työsuhteissa

Optimaalista olisi, jos työehtosopimusten toisena osapuolena olisi vakaita työnantajia. Tulevaisuus näyttää kuitenkin menevän osin kohti jatkuvasti muuttuvia työmarkkinoita.